

Dôvodová správa

A. Všeobecná časť

Návrh nariadenia vlády Slovenskej republiky, ktorým sa mení nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 70/2020 Z. z., ktorým sa ustanovujú niektoré podmienky financovania sociálnych služieb v čase mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 261/2020 Z. z. (ďalej len „návrh nariadenia vlády“) sa predkladá v súlade so splnomocňovacím ustanovením § 78e zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 66/2020 Z. z. (ďalej len „zákon“).

Predkladaným návrhom nariadenia vlády Slovenskej republiky sa vzhľadom na pretrvávajúcu mimoriadnej situácie vyhlásenej v súvislosti s ochorením COVID-19 (ďalej len „krízová situácia“) upravuje zvýšenie finančného príspevku poskytovaného z rozpočtovej kapitoly Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR (ďalej len „ministerstvo“) na poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach krízovej intervencie, ktorými sú nocľaháreň, útulok, domov na pol ceste a zariadenie núdzového bývania zriadené alebo založené obcou a pre nocľahárne neverejných poskytovateľov sociálnych služieb, ktoré poskytujú sociálne služby jednej z najrizikovejších cieľových skupín v čase pandémie, najmä ľuďom bez domova a osobám ohrozeným správaním iných osôb, t. j. aj osobám prežívajúcim násilie vo svojej domácnosti, a to zo 150 € (pre nocľaháreň je nariadením vlády SR č. 70/2020 Z. z. počas krízovej situácie už zvýšená suma príspevku zo 120 € na 150 € na jedno miesto na mesiac) na 250 € na jedno miesto v zariadení na mesiac, a to na obdobie do konca rozpočtového roka 2021. Navrhované zvýšenie tohto finančného príspevku na obdobie do konca roka 2021, bez ohľadu na trvanie krízovej situácie, vychádza z predpokladu, že dôsledky pandémie budú v oblasti poskytovania sociálnych služieb pretrvávať aj v prípade, že krízová situácia skončí v priebehu tohto roka. Zároveň ministerstvo pripravuje návrh zákona s účinnosťou od 1.1.2022, ktorým sa navrhovaná výška tohto finančného príspevku v sume 250 € na jeden mesiac na jedno miesto ustanoví pre tieto zariadenia natrvalo, nakoľko aj napriek medziročne narastajúcim nákladom, sa výška tohto finančného príspevku nezvýšila od roku 2012 (okrem útulku v roku 2018).

Dôvodom navrhovanej zmeny je, že na Slovensku, aj z dôvodu aktuálnej krízovej situácie, narastá počet ľudí bez domova, ktorí si aj z dôvodu straty zárobkovej činnosti počas pandémie nedokážu zabezpečiť adekvátne ubytovanie a základné životné potreby a súčasne patria medzi skupiny najviac ohrozené šíriacim sa ochorením COVID-19. To potvrdzuje aj fakt, že podľa dostupných údajov ministerstva bolo v januári 2021 v týchto zariadeniach pozitívne testovaných až 154 osôb a zároveň pre životné návyky a nedôsledné dodržiavanie epidemiologických opatrení v tejto komunite, ako aj nedostupnosť potrebnej pomoci, sa môže nákaza veľmi rýchlo šíriť. Zároveň sa počas aktuálnej situácie zvýšenej izolácie obyvateľov v ich domácnostiach významne zvyšuje aj riziko domáceho násillia.

Zároveň sa práve v tomto období krízovej situácie zvýraznil problém s nedostatkom kapacít týchto zariadení sociálnych služieb krízovej intervencie, ktoré poskytujú pomoc najmä ľuďom bez domova a osobám ohrozeným správaním iných osôb. Súčasne v dôsledku prehlbenia a nárastu spoločenských javov bezdomovectva a domáceho násillia, ako aj ekonomických dôsledkov pandémie (zvýšených nákladov spojených s predchádzaním nákazy a šírenia ochorenia Covid-19 - náklady na mzdy, dezinfekciu, osobné ochranné pracovné

prostriedky, náklady na pranie, vodné stočné, materiálne vybavenie), existujúce zariadenia nedokážu zo súčasných zdrojov financovania dostatočne pokryť svoje prevádzkové náklady.

Navrhovaná účinnosť predkladaného návrhu nariadenia vlády Slovenskej republiky je 1. apríla 2021 tak, aby sa nová právna úprava výšky predmetného finančného príspevku reflektovala na štvrt'ročný spôsob jeho vyplácania a zúčtovania ministerstvu.

Návrh nariadenia vlády Slovenskej republiky je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi a nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky, inými zákonmi, medzinárodnými zmluvami a inými medzinárodnými dokumentmi, ktorými je Slovenská republika viazaná a s právom Európskej únie. Návrh nariadenia vlády nebol predmetom vnútrokomunitárneho pripomienkového konania.

Návrh nariadenia vlády Slovenskej republiky v súlade s doložkou vybraných vplyvov bude mať vplyv na štátny rozpočet, nebude mať vplyv na životné prostredie, ani vplyv na informatizáciu, podnikateľské prostredie, na manželstvo, rodičovstvo a rodinu a ani vplyv na služby verejnej správy pre občana.